

Kdo je povzročil svetovno vojno?

Nemška diplomacija je doživela skrajno ne prijetno odkritje. Na dan je namreč prišla spomenica bivšega nemškega poslanika kneza Lihnovskega, ki dokazuje da je sedanjo vojno brezpogojno hotela imeti Nemčija. V spomenici pravi knez Lihnovski med drugim sledeče: Ko sem prišel pred izbruhom svetovne vojne za poslanika v London, sem se prepričal, da se Nemčiji pod nobenimi pogoji ni treba bati, da bi jo Anglija napadla, pač pa bi pomagala Franciji za slučaj, če bi prišlo med Francijo in Nemčijo do vojne. Ko sem izvedel o umoru avstrijskega prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda, sem se podal v Berlin poročat državnemu kancelarju, da se nam ni treba bati Anglije, ker smo si z njo tako dobri, kakor že dolgo ne tako in tudi francosko ministristvo je zelo miroljubno. Državni kancelar ni hotel verjeti mojemu zatrjevanju in mi je rekel, da Rusija namerava pomnožiti svoje vojaštvo za 900.000 mož novih čet. Meni se ni povedalo, da general pl. Moltke sili k vojni, pač pa se mi je reklo, da Avstrija namerava nastopiti proti Srbiji. Avstrija je stavila Srbiji več točk, v katerih zahteva zadoščenja. Na pritisk Anglije in Rusije je srbska vlada sprejela vse točke razven dveh, glede katerih se je izjavila, da je pripravljena za pogajanja in pri količkah dobri volji bi bilo prišlo do sporazumljenja. Anglija se je ponudila, da posreduje. Priporočal sem, da se sprejme ta predlog, ker bi sicer bil izbruh svetovne vojne neizogiben, v kateri bi mi izgubili vse, pridobili pa nič. Toda vse zastoj. Sililo se je vedno bolj, da Avstrija napade Srbijo. Tudi srčne prošnje ruskega zunanjega ministra in ponižne bizojavke ruskega carja, v katerih je zatrjeval, da Rusija nima nobenih napadalnih namenov, so bile brez uspešne. Kakor je razvidno iz vseh uradnih objav in kar tudi ni ovrženo po naši beli knjigi, katera je vsled pomanjkljivosti in nepopolnosti težka samoočtožba, smo dali avstrijskemu zunanjemu ministru grafu Bertholdu pogum, naj napade Srbijo, čeprav ni bilo za to nobenega nemškega vzroka. Avstrija je napovedala Srbiji vojno in sledile so nato vojne napovedi kar zaporedoma. Ni se torej čuditi, če vsled teh neizpodbitnih dejstev razen Nemčije pripisuje ves omikani svet nam edinim krivdo na izbruhu svetovne vojne.

Največja svetovna borba.

Na francoskem bojišču se je pričela borba, kakoršnje ne pozna svetovna zgodovina. Od švicarske meje do severozahodne francoske morske obali si stoje 500 divizij nasproti. Najhujša borba se vrši na severozahodnem delu Francije, v takozvani Flandriji, in sicer na 80 km dolgi fronti. Tukaj je Nemčija pod vrhovnim poveljstvom nemškega cesarja Viljema dne 21. marca pričela z veliko ofenzivo. Vrgla je v boje 190 divizij ter ogromno število topov, med njimi se nahajajo tudi veliko število avstrijskih težkih možnarjev. Nemcem se je že prve dni posrečilo predreti prvo in drugo obrambno črto angleških čet, ki se nahajajo v tem delu fronte ter udreti do tretje angleške bojne črte. Izgube na obeh straneh so ogromne.

Prvi dan bitke.

Nemško uradno poročilo dne 23. marca pravi: Prvi del velike bitke v Flandriji je končan. Na črti Monchy—Cambrai—St. Quentin—Le Fere je zmaga na naši strani. Precejšen del angleške armade je uničen. Sedaj se bje bitka na črti severovzhodno od mest Bapaume—Peronne—Ham. Naš plen znaša 200 topov in 10.000 vjetnikov.

Angleško uradno poročilo dne 23. marca se glasi: Nemčija je pričela z ofenzivo na celi fronti z veliko silovitostjo. Sovražnik je na nekaterih mestih dosegel nekaj uspehov. Sovražne izgube so ogromne.

Drugi dan bitke.

Poročilo z dne 24. marca: Ze drugega dne velike ofenzive med rekama Scarpe in Oise je bilo vjetih 30.000 Angležev, vpljenih 600 topov in 300 strojnih pušk. Vpljenili smo tudi veliko množino vojnega gradiva. Angleške izgube so krvave. Poražena je bila 3. in 5. angleška armada in deli ameriških in francoskih čet. Ostanke razbitih armad smo vrgli v smeri proti Bapaume—Bouchavesnes zadaj za reko Somme. Zasedli smo mesta Peronne, Ham in Chau-

ny. S topovi, ki streljajo na veliko razdaljo, smo obstrlevali Pariz.

Angleško uradno poročilo: Na celi fronti veliki strahovita borba. Nemci napadajo samo na fronti Monchy—La Fere s 40 divizijami. Nemški uspehi niso v nobenem oziru velike vrednosti. Nemško prodiranje, ki napreduje zelo počasi, je združeno z ogromnimi žrtvami. Sovražna infanterija je prekorčila kanal Somme.

Tretji dan bitke.

Iz nemškega poročila: Pri mestu Bapaume se je bila krvava borba. Sovražnik je bil znova porazen. Po srditih bojih so vrgle nemške čete sovražnika severovzhodno od Bapaume čez kraje Ytres in Sailly nazaj. Vedno sveže angleške rezerve so se z veliko silo ustavljale nemškemu prodiranju. Prestolonaslednikove čete so zavzele višine zahodno od reke Somme. Na večer dne 24. marca so Nemci zasedli še mesto Nesle. Med Sommo in Oise so pozno zvečer zavzele nemške čete angleške postojanke na zahodnem bregu kanala. Na večer sta padli mesti Guicard in Chaumy. Obstrlevanje Pariza se nadaljuje. Število vjetnikov znaša že 45.000 in čez 600 topov.

Četrty dan bitke.

Iz nemškega poročila: Bitka se nadaljuje. Iz Italije je sovražnik dobil na pomoč angleške in francoske divizije. Pri mestu Bapaume je padlo več vasí v nemške roke. Nemci so prekorčili cesto Bapaume—Courchotte. Južno od Peronne so si Nemci izvojevali prehod čez Sommo ter so vrgli sovražnika čez železnico Peronne—Roye. Iztrgali so mu mesto Eptat in Bussy. Plen: 963 topov. Pariz še vedno obstrlejuje.

Silovitost borbe.

Iz angleškega glavnega stana se poroča: Na fronti Monchy—La Fere imajo Nemci 4000 topov, ki so oddaljeni drug od drugega 10 do 14 metrov. Bobneli so topovi na obeh straneh tako silovito, da se je pod nogami tresla zemlja, kakor ob najhujšem potresu. Najhujši nemški pritisk je na tistem delu opustošenega ozemlja, katero so Nemci izgubili v naši zadnji ofenzivi. Na tri naše divizije je streljalo 1000 nemških topov, med njimi težki avstrijski možnarji. Junaštvo naših čet je brezprimerno. Sovražnik mora odkupiti vsak ped zemlje z ogromnimi žrtvami. Mnogi kraji so tako porušeni, da se niti ne pozna, kje se je nahajala kaka stavba.

Lega glavnega bojišča.

Bojišče v Flandriji se nahaja severovzhodno od Pariza ali zahodno od Verduna ter južno od Belgije. Med rekama Somme in Marne se nahaja težišče bojev pri mestih Cambrai, Peronne, Bapaume, Ham in La Fere.

Obstrlevanje Pariza.

Iz Pariza se dne 23. marca poroča: Nemci so danes od 8. ure zjutraj nadalje oddali vsak četrte ure po eden strel na Pariz iz topa, ki strelja na daljavo 120 km. Lega sovražnega topa še ni dosedaj doznana.

Slovinci na zahodni fronti.

V strašni borbi na zahodu igra veliko ulogo slavnoznana avstrijska artilerija. Naši motorni možnarji, ki so rušili močne belgijske trdnjave, bruhajo sedaj svoj grozen ogenj na francoska mesta. Med topničarji je mnogo Slovanov, posebno Slovencev. Tako nam n. pr. piše naš stari znanec Jožef Drole iz Polzele, da je med avstrijskim vojaštvom, ki se udeležuje bitke na zahodu, ogromna večina Slovanov. Pri Drolčevi 30.5 cm motorni možnarški bateriji se nahajajo še naslednji Slovenskoštajerci: Fran Ograjšek iz Gornje Ponikve pri Zaleu, Franc Lah iz Velike Nedelje, Ivan Puncer iz Braslovč ter J. Štukelj iz Podčetrčka.

Ivan Potisk iz St. Lenarta nam piše dne 20. t. m. iz daljnega zahoda: Dodeljen sem bateriji, ki bo s svojimi novimi velikimi streljali na Pariz. Mi imamo 4 take ogromne topove. Ni mi dovoljeno, da bi jih opisal, kakšni so. A streljali bomo z njimi 100—120 km daleč, t. j. približno tako daleč, kakor iz Trsta v Maribor (zračna črta). Z njimi bomo bruhali strešen ogenj na Pariz in na druga francoska mesta. Bitka, ki jo bomo bili sedaj na zahodu, bo tako strašna, tako krvava, kakor je še ne pozna svetovna zgodovina. Priprave so naravnost neverjetne. Čudno se mi zdi, da so poslali izmed avstrijskega vojaštva na zahod Nemcem na pomoč največ Jugoslovanov. . . . Vesele velikonočne praznike!

Razne politične vesti.

Kako jih je strah! Ne mine dan, da bi ne bilo kakega nemškega zborovanja ali občinskega sklepa proti Jugoslaviji. Dne 25. marca je bilo celo na Dunaju zborovanje Nemcev iz cele Avstrije o naši Jugoslaviji. Sklenili so, da se nam na noben način ne sme uresničiti naša deklaracija,

pa tudi ne avtonomija (samouprava) kakoršno nam ponuja vlada. Jugoslovansko vprašanje se baje mora rešiti od Avstrije in Ogrske skupaj, to se pravi od Nemcev in Madžarov. Kako, tega nam seveda pametni Nemci ne povedo. Med njimi je bil tudi celjski Ambrožič, ki se še z vsemi štirimi brati proti Jugoslaviji, dočim se drugi Nemci že udajajo v usodo. Na vsa ta zborovanja in sklepanja Nemcev odgovarjamo Nemcem: Kaj vas briga, vi tuji, ako in kako si hočemo urediti svojo lastno hišo.

Cesar na Češkem. Cesar se je dva dni mudil na nemškem Češkem, kjer je obiskal one okraje, v katerih vlada posebno pomanjkanje. Spremljala sta ga princ Hohenlohe in ministrski predsednik Seidler. Hujše kakor Nemcem na Češkem se godi Jugoslovanom v Bosni, Ercegu, Dalmaciji, Istri in na Goriškem, za to bi bilo tudi za te kraje treba posebne pozornosti.

Umor Franca Ferdinanda. Mi v Mariboru dobro vemo, da so takrat, ko se je izvedelo za Franca Ferdinandov umor, nekateri Nemci pri veselici v mariborskem ljudskem vrtu vriskali od veselja. Tako je bilo tudi drugod.

Knez Lihnovski pripoveduje v svojih odkritjih, da se je avstrijski plemeniš, lud Nemeč, Feliks grof Thun, ravno ob času umora vozil z nemškim cesarjem po morju. Bil je isti čas bolan in več dni ni bil iz postelje. Ko je izvedel za umor, je takoj ozdravel in prišel na krov ladje. Nemški knez hudobno pravi, da ne ve, ali ga je veselje ali žalost spravila tako hitro po koncu.

Wilson o jugoslovanski državi. Iz Lugana poročajo: Pariški srbski poslanik Vesnić, ki se je mudil v Ameriki, se je vrnil v Pariz. Vesnić pripoveduje, da je javno mnenje v Ameriki obenem s predsednikom Wilsonom uverjeno, da se vojna mora zaključiti z ustanovitvijo jugoslovanske države. Ta država bi naj imela nalogo, da se upira prodiralnim željam Nemčije.

Izgubljen Bosanec. Zagrebške »Novine« pišejo: Včeraj opoldne je stal na Peječevićem trgu postarni Bosanec, živa slika glada in nevolje. Človek se je komaj drzal na nogah, prišla ga je omotica. Navzoči ljudje in žene so mu priskočile v pomoč in so mu začele donošati razne hrane in krepcil. Nadarile so ga obilno z jestvinami in ga spremile pod streho, da si odpočine in opomore. — Sicer pa se take žalostne slike ne vidijo samo v Zagrebu.

V nemški državni zbornici se je vršila razprava o osmem vojnem posojilu. Zbornica je dovolila vladi najetje vojnega posojila 15 milijard, — nadalje razprava, da se uredi vprašanje glede bodoče usode Poljakov, ki žive v Prusiji. Poljaki namreč zahtevajo, da se jih priklopi k bodoči samostojni poljski državi.

Nemci rekvirirajo. Iz Poljske in Ukrajine prihajajo glasovi, da Nemci tam brezobzirno rekvirirajo, karkoli najdejo. To je zelo verjetno — kajti mi poznamo nemško poželjivost prav dobro iz nastopanja Nemcev na Kranjskem, Goriškem in v Benečiji povodom zadnje ofenzive. Pripovedujejo se strašne reči.

Iz Ukrajine... Cel čas so nas tolažili državniki, kako bo kmalu začelo teči mleko in strd iz Ukrajine. Sedaj pa prihajajo glasovi, da ni treba nič posebnega in še ne tako kmalu pričakovati. Tako se od pristojne strani ljudje motijo, da si niti tega malega, kar imajo, ne uravnajo pravilno. V jeseni so nas motili z obilno, zadostno žetvijo, sedaj z Ukrajino. Resnice in jasnosti je treba, prikrivanje se vedno maščuje.

Tedenske novice.

Vsem naročnikom, čitateljem, dopisnikom, agitatorjem, vsem zavedam Slovincem in Slovanom zeli vesele, blago slovljene velikonočne praznike

Uredništvo in upravnništvo
Slov. Gospodarja.

Duhovniška vest. V petek, dne 15. marca je bil preč. g. Jožef M-siček, dekan v Brezicah, v Mariboru inštaliran za častnega kanonika.

Častna kolajna za 40 letno službovanje. Č. g. Andrej Podh. stnik, župnik v Rečici v Savinjski dolini, je oblikovan s častno kolajno za 40 letno zvešio in požrtvovalno službovanje v dušnem pastirstvu.

† Mati poslanca dr. Benkoviča. V Kamniku na Kranjskem je dne 17. sušca 1918 umrla gospa

Marija Benkovič, roj. Ogrinc, mati državnega poslanca dr. Benkoviča. Potrti rodbini naše sozajle, blagi raniki pa svetila večna luč!

Cesar Karel pri 87. pešpolku. V vojnem albumu tega polka bo o tem posebno poglavje. Oni polkovni pripadniki, ki so bili tako srečni, da jih je Nj. Vel. osebnost odlikoval, pohvalil in ogovoril, naj pošljejo čimprej svoje slike in navedejo dobesedno cesarjev ogovor »Uredništvu vojnega albuma pri nadomestnem bataljonu pp. št. 87 v Celju«.

Sveti obred umivanja nog so prevz. gospod knezoškof danes na Veliki četrtek izvršili pri dvanajstih starčkih, katerih imena so: Matija Kašan 89 let star, Matija Edec 85, Štefan Merkun 83, Matija Gorjanc 82, Pavel Kevac 81, Janez Zacher 80, Jakob Mahajnc 80, Jožef Knuplež 78, Filip Škerget 79, Jurij Korošec 76, Janez Pecko 71, Štefan Turnšek 70. Skupna starost teh »apostolov« znaša 954 let. — V mariborski stolnici se bodo od četrta naprej vršili cerkveni obredi po sledečem redu: Na Veliki petek se začne služba božja ob 8. uri zjutraj. Proti 1/9 uri čiščenje svetega križa, potem prenesenje Najavetejšega v božji grob; popoldne ob 5. uri zadnja postna pridiga, nato križev pot in litanije Kristusovega trpljenja v kapeli sv. groba. Na Veliko soboto ob 1/8. uri zjutraj blagoslovljenje ognja in krstne vode, nato sv. maša. Vstajenje se vrši ob 6. uri zvečer z običajno procesijo in zahvalno pesmijo. Na Velikonočno nedeljo ob 6. uri zjutraj tih sv. maša, nato blagoslovljenje kruha, ob 7. uri sv. maša z blagoslovom, ob 1/10. uri vhod prevz. g. knezoškofa, nato pridiga, po isti pontifikalna sv. maša s podelitvijo apostolskega blagoslova. Popoldne ob 4. uri pridiga in slovesne večernice.

Mlad doktor. Na e. kr. češkem Karl-Ferdinandovem vseučilišču v Pragi je bil dne 16. sušca imenovan za doktorja prava g. Avguštin Reisman, odvetniški koncipijent v Slov. Bistrici. Mlad doktor je rodom od Sv. Jakoba v Slov. goricah. Čestitamo!

Odlikovanja pri kmetijski družbi. Povodom občnega zbora štajerske c. k. kmetijske družbe so bili odlikovani za zasluge v kmetijstvu naslednji Slovenci: Martin Jelovšek, deželni živinorejski nadzornik z zlato; Jos. Čede, župnik v Studenci, Franc Praprotnik, nadučitelj v Mozirju s srebrno zaslužno kolajno.

Političen shod v Rajbenburgu. Poslanec dr. Benkovič priredi na belo nedeljo, dne 7. aprila po rani maši v Društvenem domu političen shod.

Slovenski tabor ob štajersko koroški meji. Cela Mislinjska dolina mora na belo nedeljo na tabor v St. Janž. Podati hočemo roke svojim bratom trpinom Korošcem, ki pridejo iz Koroškega na naša tla iskat tolažbe med brate. Prideta poslanca dr. Korošec in dr. Verstovšek. Začetek ob 1. uri popoldan.

Za Jugoslavijo se se še izjavili: Občine: Podova pri Mariboru, Markovci, Zabovci, Borovci, Prvenci, Bukovci, Biš in Bišečki vrh v ptujski okolici, Kungota na Pohorju, Svetina pri Celju, Globasnica, Medgorje, Jezersko in Žvabek na Koroškem, Zreče pri Konjicah, Spodnji Počič in Verjane v Slov. goricah, Sv. Florjan pri soštanju in Gorica pri Mariboru; krajni šolski sveti: Svetinje, Sv. Vid nad Voldekom, Ruše pri Mariboru in Zakot pri Brezicah; Bralni društvi: Sv. Ilj pod Turjakom, Šmartno na Pohorju; Hranilnice in posojilnice: Sv. Martin na Pohorju, Polzela v Sav. dolini; Mladiška Zveza pri Sv. Trojici v Slov. goricah, duhovščina dekanije Videm, slovenjebistriški Slovenci in Slovenke 208 podpisov, žene in dekleta v Zrečah 263 podpisov, Ponikva ob južni železnici 1287 podpisov žen in deklet, mož in mladeničev, 123 podpisov v občini Zbigovci Lastomerci, žene, dekleta, možje in mladeniči v Možicah, v župniji Sele in v občini Slovenski Pliberk na Koroškem, v Poljčanah 656 faranov, 132 podpisov v Peklu pri Poličanah, občinarji trške občine Sv. Trojica v Slov. goricah, žene in dekleta občine Gornji Počič (96 podpisov), žene in dekleta občine Osek (102 podpisa) ter 108 žen in deklet v Belih vodah.

Saleška dolina za Jugoslavijo. Velikaštni shodi se prirejajo ravno v krajih, kjer se je pred vojno šepiril nemškutar. Soštanski okraj je pokazal zadnjo podeljo svoje prave slovenske lice. Ni občine v tem celnem okraju, katera bi ne bila zastopana po lepem številu zborovalcev. Prišli so na shod skoro vsi župani, častita duhovščina je bila vrlo zastopana; in kmetijsko ljudstvo je prihajalo kar trumoma od vsakih strani; inteligentni soštanski in velenjski gospod

je, gospe in gospodične so se zbrali na šaleškem taboru. Veliki prostori Društvenega doma v Velenju so bili premajhni. Niti ena tretjina ljudi ni mogla v dvorano. Zborovalci smo morali na prostem. Otvoril je zborovanje vlč. g. župnik Cizej, pristrčno pozdravljen. V poljudnih besedah je razložil ljudem narodno gibanje sedajnega časa ter pozdravil poslanca dr. Karel Verstovška. Za predsednika shoda je bil izvoljen velenjski župan g. Skaza, za predpovednike ostali župani soštanskega okraja. Predsednik g. Skaza pozdravi vse navzoče in izraža veselje, da se je sestra tolika množica na shodu; bilo jo je gotovo 1500—2000. Poslanec dr. Verstovšek povzame besedo. Navdušenje zborovalcev je izbruhnilo in živijo-klici so doneli proti nemškutarskim gnezdov v dolini. Poslanec je v dolgem govoru, ki je bil tako zanimiv, da so zborovalci vstrajali na svojem mestu do večera, obravnavali snov, zakaj zahtevamo Jugoslovani preosnovanje države, Novo Avstrijo. Združenje Slovencev, Hrvatov in Srbov je naš cilj. Dosedanja državna oblika se je skazala za nas nedostatna, ker nas ni varovala na življenjski in imetju. Taki izrodki barbarstva, ki so se godili med vojno, morajo prenehati in se ne smejo v državi ponoviti. Govornik je dokazoval vse svoje trditve z vzgledi in dogodki ter hudo bičal gospodarstvo avstrijskega uradništva, ki je docela dogospodarijo. Nato je predsednik predlagal resolucijo, da se zborovalci zahvalijo presvitlemu cesarju Karlu I. in Sv. Očetu papežu za trud, da bi se sklenil splošni mir. Zborovalci se soglasno izražajo za jugoslovansko deklaracijo in izrekajo popolno zaupanje vodji Jugoslovanskega kluba dr. Korošcu in svojemu poslancu dr. Verstovšku, katerega zopet burno pozdravljajo. Nato so se še zborovalci posvetovali s svojim poslancem o raznih gospodarskih vprašanjih. Le počasi so se razšli ljudje, veseli in zadovoljni, da so skupno obhajali zares naročni praznik.

Shod v Mozirju. Dasiravno ni bilo objavljene shoda na praznik, se je zbralo lepo število zborovalcev iz trške in okoliške občine mozirske in iz Rečice, da bi poslušali poslanca dr. Verstovška, ki se je slučajno mudil v našem trgu, vračajoč se od velenjskega tabora. Prostori g. Stermška so bili natlačeno polni. Za predsednika shoda imenujejo zborovalci oba župana g. Veita in g. Brinovška. Trški župan g. Veit vodi zborovanje. Poslanec dr. Verstovšek poroča o sedajnem položaju, o gospodarskih in političnih vprašanjih, ki so se razpravljala v državnem zboru. Njegovo poročilo so vzeli z zahvalo in z navdušenjem na znanje. Govorili so se g. Cesar, Matija Goričar, Štrucej in Rudolf Pevec. G. Lipold govori v vznesenih besedah o delovanju poslancev Jugoslovanskega kluba ter stavi resolucijo, ki se izreka za jugoslovansko deklaracijo in izraža popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in poslancu dr. K. Verstovšku, kar se soglasno sprejme.

Ptujška okolica za Jugoslavijo. V St. Janžu na Dravskem polju se je v nedeljo, dne 24. marca, vršil veličasten shod za Jugoslavijo. Na povabilo Slovenske Kmetijske Zveze se je zbralo nad 500 ljudi iz St. Janža in bližnje ptujške okolice. Govorili so: poslanec Brenčič, urednik Žebot, župnik Škorjanc in kaplan Sagaj. Shodu je predsedoval domači g. župnik. Navdušenje je bilo na shodu zelo veliko; ljudstvo je prežeto skoz in skoz jugoslovanske misli. Resolucije, v katerih se je ljudstvo izreklo za deklaracijo, in se je zahtevalo raznih narodnih in gospodarskih pravic, so bile soglasno sprejete. Pri glasovanju se niti ena roka ni vzdignila proti. Ptujška okolica je cela za Jugoslavijo.

Velikaštna prireditev za Jugoslavijo v Ljubljani. Preteklo soboto in nedeljo se je vršila v Ljubljani velikaštna jugoslovanska slavnost, kakršne še ni videla bela Ljubljana. Slovensko ženstvo je izročilo načelniku Jugoslovanskega kluba dr. Korošcu na slovesen način nad 200 000 podpisov za Jugoslavijo. Sprejem načelnika Jugoslovanskega kluba na kolodvoru v soboto zvečer je bil zelo pristrčen. Vršili so se navdušeni nagovori županje dr. Tavčarjeve in Cilke Krekove ter dr. Korošca. Sprejeto s kolodvora v mesto je bil pravi zmagovalni pohod Jugoslovancev. Na magistratu je nato župan dr. Tavčar pozdravil načelnika. Na zahtevo ljudstva je dr. Korošec imel z balkona mestne hiše navdušujoč govor na tisoč in tisoč glavo množico. Zvečer se je v »Unionu« vršil prijateljski sestanek, ki se je pa spremenil v pravi jugoslovanski tabor. Govorili so župan dr. Tavčar, načelnik S. L. L. prelat Kalan, zastopnik napredne stranke dr. Kramer, načelnik Jugoslov. kluba dr. Korošec, zastopnik koroških Slovencev urednik Smodej in odposlanec slovenske socialne demokracije Kristan. V nedeljo ob 11. uri se je v »Unionu« vršil slovesen sprejem deklaracijskih podpisov. Velika dvorana se menda ni bila nikdar tako polna navdušenega občinstva kot tokrat. V imenu slovenskega ženstva ste govorili županja dr. Tavčarjeva in sestra blagopokojnega dr. Kreka, Cilka Krekova. Obe govornici ste v imenu slovenskih žen in mladenk izrazili večno zvestobo jugoslovanski domovini ter izročili nad 200.000 podpisov slovenskega ženstva za deklaracijo. Dr. Korošec

je v svojem odgovoru poudarjal: »Ne bojim se, niti trenutek se ne bojim več, da se ne bi uresničilo, kar hočemo«. Govorili ste se tudi zastopnici hrvaškega in češkega ženstva. Ob koncu je tisočglava množica zapela: »Lepa naša domovina«, »Hej Slovani!« in češko »Kje dom je moj«.

Organizirana borba. Zagrebške »Novine« pišejo, kako so Nemci in Madžari mobilizirali vso svojo javnost proti rešenju jugoslovanskega vprašanja ter pravijo: »Mi ponavljamo: samo mobilizirani, organizirani narod bo zmagal v tej dobi splošne mobilizacije. Sedaj je čas, da vsak naš posameznik odvrne od sebe strah, pesimizem in malodušni izgovor, da se ne boče zanimati za politiko. Tukaj se ne gre za politiko, marveč za narode. Za to morajo vsi v prve narodne vrste!«

Kdaj bo mir? O velikonočnih praznikih se bo želja po miru pojavljala zopet močnejše. Ob takih praznikih se je v vsaki družini vse zbiralo, kar je ljubilo domači krov. In letos jih zopet ni domov. Nekateri ne bodo nikdar več prišli, drugi bolani, zmučeni, postarani. Vsakdo si želi, da bi že kmalu minilo to strašno morjenje. Naš avstrijski cesar ima srčno in odkritosrčno željo, da konča vojsko. Ali tudi vsi njegovi ministri in generali, to je drugo vprašanje.

Naš vojni minister še je neposredno pred začetkom ofenzive javno označil drugo stališče, namreč mir potom poštenega sporazuma.

kako bomo jo končali, ve le sam Bog. Trpljenje Jugoslovancev v tej vojski je strašno.

Pisanko za Tiskovni dom. Prijatelji, smisljeniki, somišljenice, spominjajte se v veselih družbah ob Veliki noči našega Tiskovnega doma v Mariboru! Darujte pisanko za bodoče naše narodno ognjišče v Mariboru.

Za Tiskovni dom v Mariboru so darovali p.t.: Na Dobrni: Blažič Ančka, Blažič Urša in Črepinšek Mimika po 1 K; Korenak Martin 2 K; Ozimič Jožef, kaplan v Cirkoveah, 100 K; Marijina družba v Cirkoveah 375 K; Lukovnik Karel, Ranea, 2; Pihler Blaž, Ptuj, 10; Pihler Franc, Ptuj, 20; Bežjak Ant., Ptuj, 6; Bec Anton, Zagorec, 5; Hladnik Jožef, vojak 4. pp., 25 K; Po 20 K: Potočnik Matevž, Radvanje; Kačič Luka, Laško; Rozoničnik Valentin, Smihel pri Mozirju; Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Loki pri Zidanem mostu; Černeč Stefan, Prihova; Skvorc Vinko, Maribor; Skvorc Iv., Gradec; Rodbina Toplak, Ločič; Gomzi Matija, Dunaj; Neimenovan, Sober; Neimenovan v Mariboru II. obrok; Čeh Franciška, nabrala v Sovjaku; Neimenovan, Ključarovi; Gopec Anton, orožniški stražmojster, Pulj; po 10 K: Tekla Navratil in Cvahte Ter., Gornja Polskava; Visočnik Marija, Hoče; Ernst Kos, Podsreda; Murk Marija, Sv. Marjeta pri Moškanjcih; Pevec Ivan iz Bočne in Florjane Pepi iz Polzela, oba vojaka; Hanželič Franciška, Hoče; Vokač Jožef, Studenci; Peršuh Jernej, Gornje Pleterje; A. Beljak, Okoslavski vrh; Medved Antonija, Preloge; Rožman Josip, Staranovavas; Nadelsberger Ottilija, Sv. Lovrenc na Dravskem polju; Rodbina Cagran, Biserjane; Rižner Anica v Savilih; Kumer Nežika, Prihova; Esih Tončka, Prihova; Očko Janez, Cadram; Janžekovič Franc, Vukovski dol; Rodbina Golob Jožef, Kapela; Cobja Franc, Kapela; Polak Fran, c. kr. poročnik, Ormož; Gomzi Micika, Ormož; Zdolšek Franciška, Okrog; Simonič Lizika, mladenka, Sv. Duh; Kosi Franc, Ključarovi; Ambrož Marija, Sardinje; Jesenek Marija in Micika ter Jesenek Alojzij, Sv. Lovrenc nad Mariborom; Stava Oevirk—Dolinšek, St. Ilj pri Velenju; Ozmeč Treza, Lahonščak; Gril Jakob, Sratovci; Pirnik Anton, Vurberg; Kostanjevec Ivana, Dunaj; po 5 K: Soršak Jakob, Sp. Poljskave; Neimenovana, Maribor; Razlag Alojzij, Sitarovci; Predikaka Marija, Gornje Pleterje; Drevišek Ivana, Pleterje; Rozman Jožef, Stojnoi; Robar Tomaž in Marija, Hočko Pohorje; Kranje Jožef, Biš; Vračič Ivana, Biš; Adamč Janez, Zeločdja; Golnar Marija, Sv. Jurij ob Ščavnici; Založnik M., Zibika; Kapun Marko 4 K; Na zborovanju izobraževalnega društva v Kapeh 70 K; Vodaska dekleta v Vraih pri Slovenjgradcu 49 K; Lovrenko Franc, župnik, Razbor, 100 K; Strnad Jožeta, Rošpoh, 0.30; Rodbina Hrašovec, Maribor, 45 K; Holcman Vincenc, kaplan, Laško, 40 K; Cepuš Anton, Laško, 40; Na gostiji K. Kačič, Laško, 95 K; Vesela družba pri Jerbiču v Ivanjkoveh 15 K; P. Cirič Benko, Ptuj, K 57 in 90 in 100; Spindler Franc, župnik, Sv. Juri ob Pesnici, 50 K; Ornik Mimika nabrala na svatbi Purgaj—Plečko 80 K; Randl Avg., črnovojnik, postal 55.50 K; Neimenovan Prihova 100 K; Plis Fr., Prihova, 50; Jančič Tončka Prihova, 6; Gimnazijci v Mariboru 54; Pivec Em. v Kočnem nabrala 40 K; na sedmini Uršule Kolar v Cadramu zbrani Jugoslovani 54 K; Leskovar Kat., Cadram, 8; Denčman F., Lačane, 2; Frangež Jernej, kn.-šk. dub. svetnik in župnik, Sv. Marjeta ob Pesnici, 1000 K; v kletarski gostilni v Ormožu nabrala 15 K; Janžekovič Anča, Lajtersberg, 200 K; Kumer Jožeta, Jarenika, 6 K;

Mihl Franc, Sv. Marko, 2; Peršub Anton, c. in kr. vojni kurat, 30; Črnovojniki 26. pp., 8. stotnije, so nabrali 7 K, darovali so. Kovačič Jakob 2, Šautej Karel, Srebotnik Karel, Goronjak Avg., Horvat Fr., Novak Jožef po 1 K; Pesek Lovro, St. Janž, 4 K; V Tremarjih pri Celju so dali: Cencelj Fani, Cencelj Angela, Stor Mici po 2 K, Stor Jozefa, Stor M., Stor Jakob, Lipovšek Tončka po 1 K; Na Kamenšaku pri Ljutomeru: Slavič Anton 7 K, po 3 K: Ad. Stegmüller, Ivan Fric, po 2 K; Pušenjak Mihael, Krampergar Ivan, Bogdan Ivan, Skrlec Marija, M. Wunderl, Vogrince Franc, Vunderl Mat. ml., Rauter Fr., Pušenjak Alojz, Teuš Antonija, Sagaj Rozalija, po 1 K; Luknar Fr., Gregorinčič Mat., Grut Alojz, Knapotič Al., Dunaj Fr., Križan Ivan, Bogdan Pav., Hanžel Andrej, Slavinec Alojzija, Slavinec Marija, in Rauter Marija; Tratnik Marija, Ormož, 3; Robar Jul., Slov. Bistrica, 3; Zene v Turjanskem vrhu pri Kapeli: Mauko Liza 5, Rautar Marija 6, Košar Al. 6, Ploj Cecilija 6, Rautar Anica 6, po 2 K; Zemljč Marija, Drobec Ana, Znidarič Marija, Mavrin Antonija, Belak Ljudmila, Zemljč Frančiška, Ferenc Antonija, Koepek Terezija, po 1 K; Zadravec Alojzija, Zilavec Barbara, Neimenovana: Novak Terezija v Hočah 100 K; Slekovec Ivana, Grabonoš, 4; po 2-K: Kovačič Marija, Grabonoš, Gorogranc Franc, Sotensko, Gсталner Marija, Rogoza, Ceh Marija in Zafošnik Martin, Sv. Lovrene na Dravskem polju, Križan Franc, ministrant in Milošič Marija, učenka, oba Sv. Lovrene na Dravskem polju po 1 K; Več neimenovanih pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju 12.80 K; Posojilnica Sv. Lovrene na Dravskem polju 40 K; Sagaj Alojz, kaplan, Sv. Janž, 200 K; Rodbina Šorber, Sv. Peter pri Mariboru, 100 K; Barbič Mih. vojni kurat, 100 K; Posojilnica Frankolovo 200 K; Pogrebič + Ane Rakun 19.60 K; Zrnko Gasper, župnik, Puščava, 50 K; Svarc Marija v Bišeckem vrhu nabrala v dekliški Marijini družbi 25 K; Lah Micka v Moškajcih nabrala 64 K; Zmazek Franc, župnik, Sv. Benedikt v Slov. gor., 300 K; Narodna Hekleta v Gorici na Dobrni 50 K; Lamprecht Jožef, Sv. Lovrene nad Mariborom, 40 K. — Najprisrčnejša zahvala vsem! Dr. Anton Jerovšek, ravnatelj Cirilove tiskarne.

Ze zopet hujskajo proti slovenskemu kmetu. List spodnještajerskih odpadnikov in lurovcev „Marburger Zeitung“ prinaša v zadnji nedeljski številki sliko, kako se mladi prašiči pitajo z mlekom. Poleg stojijo trije borni mestni otroci in poželjivo upirajo svoje poglede v korito, iz katerega prašiči srkajo travje mleko. Vrh slike je napis: „Mnogo slovenskih kmetov krmi travje mleko prašičkom.“ Spodaj pa: „Svinja-mati mestnim otrokom: „Glejte, da se izgubite! Kravje mleko je samo za moje otroke!“ Tako hujska vsenemško lurovsko trobilo proti slovenskemu kmetu. Na vsak način bi radi ljudje, ki pišejo ta list, prebivalstvo v mestih se bolj nahujskali proti slovenskemu kmetu. Čudimo se, da državno pravdnstvo in okrajno glavarstvo dovoli, da sme lurovski list tako satansko-hudobno hujskati proti slovenskemu kmetu. Vsak pameten človek ve, da so pri nas rekvirirali že toliko dojnih krav, da še za domače otroke ni mleka. Če bodo pa naši nasprotniki tako hujskali proti slovenskemu kmetu, potem pa se utegne zgoditi, da bodo kmetice res raje dajale mleko prašičkom, kot pa da bi ga nosile v mesto.

Pravica svojcev prezenčno službečih vojakov do državnega vzdrževalnega prispevka za svoje vpklicanec. Predno je stopil novi zakon v veljavo, t. j. pred 1. avgustom 1917, so imeli svojci pravico do podpore šele od dneva, ko je vpklicanec svoja prezenčna (aktivna) leta odslužil. Od 1. avgusta 1917 imajo pa tudi svojci prezenčno službečih vojakov to pravico. Svoje aktivno službečega vojaka naj pri obč. vrzadu napravijo novo prošnjo.

Železniški promet ob velikonočnih praznikih. Opozarjamo občinstvo, da k praznikom ne bo vozila nič več vlakov kot dosedaj, temveč se bo moglo prevažati po železnici le skromno število potnikov.

Krapinske Toplice. Ker je termalna zdravilna voda v Krapinskih Toplicah kljub vojnemu času ostala zdravilno učinkujoča brez kakih surrogatov in ker bo gotovo tudi zadostna preskrba z živili uspešno uplivala, se je topliško ravnateljstvo odločilo, da bo že od dne 1. maja 1918 sprejemalo trpeče človeštvo. — Zdraviliški zdravnik: dr. L. Novak. Cenike in pojasnila daje zastoj ravnateljstvo Krapinskih Toplic, Hrvaško. (Kienr.)

Poletni čas se ne bo pričel dne 1. aprila, ker je bilo prvotno določeno, temveč šele dne 15. aprila. Tako so določile avstrijske, ogrske in nemške vlade.

Gospodarske novice.

Poslovalnica slovenskih štajerskih poslancev ma v četrtek, dne 4. aprila, dopoldne ob 9. uri v prostorih uredništva „Slov. Gospodarja“ v Mariboru posvetovanje o važnih gospodarskih vprašanjih. — Dnevni red: 1. Posvetovanje o bodočem rekviriranju in o načinu rekviriranja. 2. Rekviriranje živine, poredavalec poslanec Roškar. 3. Rekviriranje sena in žarne, poroča poslanec Pišek. 4. Dobava obleke in obojave za kmetško ljudstvo, poroča dr. Verstovšek. 5. Dopravitve delavnih moči, poroča poslanec Bredič. 6. Poslovalnica: Dr. Verstovšek.

Občni zbor štajerske Kmetijske družbe se je vršil dne 20. in 21. marca v Gradcu. Slov. Štajer je bil dobro zastopan. V razpravo je prišlo več važnih gospodarskih predlogov naših podružnic. Zahtevalo se je, naj se odpravi način dosedanjega vojnega gospodarstva, naj se da članom podružnic koledar — Slovincem slovenskega — zastoji, naj se zviša količina moke in žita za kmetško prebivalstvo in naj se neha z nasilnimi rekvizicijami. Slovenski delegati so se prav pridno oglašali k besedi. Dr. Verstovšek je ostro bical gospodarstvo central in postopanje cesarske namestnije, ki nastopa izvanredno strogo posebno proti slovenskim kmetom. Kmeta se guli in skubi, židje in drugi izkoriščevalci pa si iz kmetjskih pridelkov kopičijo milijone.

Dr. Verstovšek je ostro prijemal grofa Claryja, ki nosi pri nasilnih rekvizicijah in pri slabem gospodarstvu z rekviriranimi pridelki. In cesarski namestnik niti ni prišel na zborovanje, da bi od zastopnikov kmetstva slišal pritožbe kmetjskega stanu. On hoče pač na razne slavnosti, a na tako važno kmetško zborovanje ga ni. Cel zbor je odobraval te besede. Nemška večina je zavrnila predlog, naj se da članom zastoj družbine koledarje. Za predsednika je bil spet izvoljen deželni glavar grof Attems. V osrednji odbor so bili izvoljeni za Slovenski Štajer: župnik Gomilšek, župan Roblek in poslanec dr. Verstovšek. Iz cele zbornice pa so bili izvoljeni Slovenci: Lovro Petrovar, Fr. Stajnik in Franjo Thaler. Spodajštajerski nemškutarji in nekateri zagrizeni Nemci niso hoteli voliti naše slovenske kmetjske kandidate, temveč so se pri volitvi prvih treh odstranili, pri volitvi iz cele zbornice pa so silno agitirali proti našim možem. S tem so dokazali, da ne marajo s Slovenci skupno delati. Seveda pošteni Nemci niso nasedli na nemškutarske limanice. Nastop nemškutarjev je spel jasno pokazal, da je najbolje, da se osamosvojimo i v gospodarskem oziru.

Rekviriranje slame in sena. Dne 22. marca so bili nekateri štajerski zastopniki pri ministrskem predsedniku zaradi rekvizicij slame in sena na Štajerskem. Poslanec dr. Korošec je kritiziral način vojaške dobave mesa, s katero se dela ogromna škoda na narodnem premoženju. Opisal je tudi način rekviriranja na Spodnjem Štajerskem ter dokazal s podatki, da stojimo zaradi pomanjkanja živine pred gospodarskim polomom. Živina, ki se sedaj jemlje, spada h glavnim živlenskimi silam kmetjskega in vseh drugih stanov. Omenjal je tudi rekviriranje in tihotapjenje z živino v rogaškem, šmarskem in drugih obmejnih okrajih. Protestira tudi proti rekviriranju sena, ki je na Štajerskem mnogo huje, kakor v drugih deželah. Kakor se je pri konferenci videlo, je štajerski cesarski namestnik mnogo kriv na tem, da se na štajerskem tako brezobzirno rekvirira.

Semensko proso, ajda in oves. Posestniki in najemniki mariborskega okraja, ki še rabijo oves, ajdo ali proso za seme, naj se takoj oglasijo pri okrajnem žitnem nadzorniku g. Seidlerju v pisarni komistjonarja g. Urbana.

Naknadna oddaja žita. Opozarjamo posestnike, ki morajo naknadno oddati žito, da naj se prepričajo, če jim je okrajno glavarstvo pravilno predpisalo dotično količino žita ali ne. Navadno so rekvizicijske komisije pozabile odračunati koruzo za krmo. Vsakemu gre od pridelane koruze, če se odračuni seme, 1 četrtina koruze za živinsko krmo. Če si n. pr. imel ob času rekvizicije 600 kg koruze in se ti je pustilo 60 kg za seme, ti morajo pustiti četrtino od 600 kg, t. j. 150 kg za živinsko krmo. Če ti tega niso pustili, se pritoži na okrajno glavarstvo. To se ti mora na vsak način upoštevati.

Dopisi.

Maribor. Sladkorne karte za mesto Maribor se bodo delile na Veliki petek, dne 29. marca, od 9. do 11. ure dop.

St. Lovrene nad Mariborom. Dne 14. februarja je umrl tukaj Karel Poliska, nekdanji ravnatelj šentlovenskih glažut, v starosti 97 let. Bil je najstarejši mož cele župnije. N. p. v m. l.

Gornja Radgona. Kmetijsko bralno društvo ljudno prosi vse svoje člane, kateri se imajo od prejšnjih časov izposojene društvene knjige in še jih do sedaj niso vrnili, da to nemudoma storijo, da se lahko knjižnica uredi. Manjka še namreč zelo dosti na ših knjig. Nadalje opozarja društvo okoliško prebivalstvo, da izvršuje brezplačno naročevanje in plačevanje vseh slovenskih časopisov. Marsikdo bi si rad naročil ta ali oni slovenski časopis, pa si ga ne zna naročiti, ne ve, kam naj piše, nima položnice t. j. d. Ravnotako si marsikateri naročnik, kateri bi moral obnoviti naročnino, ne zna pomagati. Vsi ti pa naj pridejo v bralno sobo, kjer jim društvo radevolje in brezplačno pomaga. Istotako opozarjamo, da sprejema naše Bralno društvo darove za Tiskovni dom, za Krekov spomenik, za Slovensko Stražo in za druge dobrodelne namene ter jih pošilja brezplačno na določene kraje. — Društvo ima svoje sobe v posojilnični hiši, Gornji Cris št. 8.

St. Ilj pri Velenju. Na velikonočni pondeljek, dne 1. aprila, popoldne po večernicah, je pri nas občni zbor izobraževalnega društva. Govori prof. dr. Mohajec.

Smartno ob Dreti. V nedeljo, dne 17. marca, je izruhlil v bližnjem Rovtu požar, ki je vsled pomanjkanja vode upepelil v najkrajšem času pet poslov. Ni pa še bilo dovolj! Požar je zahteval tudi človeško žrtve. Podrla se je steza na enega najmarljivejših sotrudnikov tukajšnjega gasilnega društva, g. Ivana Bitenc, ki je bil na mesu mrtev. Zapustil je ženo s petimi nepreskrbljenimi otroci. Kako je cenilo ljudstvo njegovo delovanje v splošno korist, je kazal pogreb. Poleg domačega gasilnega društva so se udeležili pogreba sosedni gasilci iz Bočene, ki so položili na krsto krasen venec, in mnogo občinstva. — Svetila vrlému možu večna luč!

Zreče. Gospodinja Ivana Kovač je vsled vojnih razmer morala sama gospodariti na obsežnem posestvu, sicer krepki osebi so opešale moči in šele 31 let staro zakrila je gruda. Druga je 63 letna Marija Kovač; njeni nepremožni pogrebnički so zložili za »Rdeč križ« pohvalevredno 6 K. Pred tednom pa je smrt vzela postrežljivega sosedo Martina Vodenik, starega 82 let. V vse tri hiše zahaja »Slov. Gospodar«, naj torej domači list vknjiži družinske spremembe. Isto velja o sledečih gospodarjih, ki so razven že svoječasno omenjenih tukajšnjih vojakov-junakov za cesarja in domovino darovali življenje: Košir Peter, Lajhar Anton, Fijavž Mihael, Drakslar Anton. Vsem svetila večna luč!

Zreče. Gg. Lamut Mihael in Rožen Janez so delujeta v prosep občine kot občinska odbornika že čez 25 let. V pogledu na to dejstvo ju je občinski odbor v svoji zadnji seji imenoval za častna občana. Častno občanstvo je najvišje odlikovanje, s katerim občina premore počastiti zaslužne osebe.

Frankolovo. Kmetijsko katoliško izobraževalno društvo ima svoj redni občni zbor na velikonočni pondeljek, dne 1. aprila t. l., v posojilničnem društvenem prostoru z običajnim dnevnim redom, ter vabi vse cenjene člane in tudi druge, ki žele pristopiti k društvu, da se udeležijo tega zborovanja.

Gomilsko. Umrla je v cvetu svoje mladosti (22 let) izvrstna cerkvena pevka Lizika Virant iz ugledne rodbine Virantove. Ž njo izgubi tudi gledališki oder tukajšnjega »Bralnega društva« svojo najboljšo moč. Trpko prizadeti rodbini naše globoko sosežalje!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Naša Dekliška Zveza priredi na velikonočni pondeljek ob 3. uri popoldne v župnišču gledališko predstavo velezanimive domače zgodovinske igre »Junaške Blejke.« Domačini in sosedje, pridite jo pogledat, izredno vam bode dopadla in vas navdušila za Boga, Marijo in domovino. Slavnost posvetimo proslavi 60letnice prikazni lurske Gosp. Slavnostni govor bo govoril naš priljubljeni pisatelj č. g. Januš Golec. Igra se bo ponovila na Belo nedeljo.

Najnovejša poročila.

Angleško poročilo.

Angleško poročilo z dne 26. marca se glasi: Skrajno resna bitka se je vršila celi dan na široki fronti južno od mesta Peronne, južno in severno od mesta Bapaume. Sovražnik je zelo srdito napadal naše postojanke in je prisilil naše čete, da so se morale kljub hrabremu odporu umikati. Sovražne čete so zasedle Nesle in Bapaume. Srdita borba se nadaljuje.

Nemško poročilo iz zahoda.

Nemško večerno poročilo z dne 26. marca se glasi:

Na obeh straneh reke Some je sovražnik na široki fronti na umiku. Pri zasledovanju sovražnika je nemška armada na mnogih mestih proti zahodu prekorčila stare nemške postojanke izza bitke ob Sommi 1. 1916. Nemške čete stojijo pred mesti Albert, Lihons, Roye in Noyon.

Listnica uredništva.

Koprivniški fantje: Se res ni vredno kregati s tem listom. Hvala za pozdrave! — Zena od Sv. Marka niže Ptujja: V takem slučaju se obrnite do Vašega državnega poslanca. — Sp. Gasteraj: Seveda morate vložiti prošnjo. Glede rekvizicije živine pa je skoro povsod tako. — Ornovojniški delavec pri Steyrju: Pišite kakemu g. poslancu. — Rače: O taki rekviziciji še ni dosedaj nič znano. Če bo kaj takega uvedeno, pa bomo poročali. — Gornje Krapje: Zal preobširno. Kratko pa smo že itak poročali. Pozdravljeni!

Mala Lenčica od Svetega Boga. Primerna knjižica za prvoobhajance in za pridne otroke. — Stane 50 vinarjev in se dobi v Cirilovi tiskarni v Mariboru.